Hoogheemraadschap van Delfland

aan de leden van de verenigde vergadering

ONS KENMERK
DMS 2544700

DATUM D&H VERGADERING
15 oktober 2026

ONDERWERP
Evaluatie Aanvullende Aanpak Waterkwaliteit

Geachte leden,
Uit meetresultaten blijkt dat Delfland de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) zonder extra inzet niet zal halen. Vooral in glastuinbouwgebieden staat de waterkwaliteit onder druk, omdat de sector de waterkwaliteit sterk beïnvloedt. Daarom startte Delfland begin 2025 met de Aanvullende Aanpak Waterkwaliteit. Het doel van deze aanpak was om te onderzoeken of Delfland juridische en handhavingsinstrumenten intensiever kan inzetten binnen de glastuinbouw. Binnen deze aanpak werkte Delfland vijf onderdelen uit: (1) zorgplichthandhaving, (2) uitbreiding van de kring van overtreders, (3) verhoging van bestuursrechtelijke dwangsommen, (4) externe communicatie en (5) intensivering van de samenwerking met ketenpartners.
Het project is inmiddels afgerond. Delfland heeft de aanpak geëvalueerd. De evaluatie geeft inzicht in wat is gedaan, wat dit heeft opgeleverd en welke bestuurlijke keuze voorligt voor het vervolg.

**Belangrijkste resultaten**
De evaluatie laat per onderdeel het volgende beeld zien (in de bijlage is een overzicht van resultaten en opbrengst per onderdeel opgenomen):

<u>Uitbreiding van de kring van overtreders</u>
Bij dit onderdeel gaat het om de vraag of Delfland bij overtredingen niet alleen de onderneming, maar ook bestuurders, verhuurders of andere betrokken natuurlijke personen kan aanspreken. Tot nu toe heeft één casus zich hiervoor geleend. In die casus is een last onder dwangsom opgelegd aan een natuurlijke persoon. Omdat deze last niet is nageleefd, heeft Delfland een invorderingsbesluit genomen. Deze casus laat zien dat deze route in passende gevallen kan worden toegepast. Omdat het om één casus gaat, kunnen wij hieraan nog geen algemene conclusies verbinden.

<u>Verhoging van bestuursrechtelijke dwangsommen</u>
Delfland heeft in vier dossiers hogere bestuursrechtelijke dwangsommen toegepast dan daarvoor gebruikelijk was. Waar eerder meestal dwangsommen tot maximaal € 5.000 werden opgelegd, zijn binnen de aanpak dwangsommen opgelegd tot maximaal € 100.000. Het effect op naleefgedrag verschilt per casus. Op basis van deze dossiers kan Delfland nog niet vaststellen wat het structurele effect op naleefgedrag is.

<u>Zorgplichthandhaving</u>
Delfland heeft de beleidsregel zorgplicht bij lozingsactiviteiten glastuinbouw vastgesteld. Deze beleidsregel beschrijft wat de zorgplicht voor glastuinbouwbedrijven in de praktijk inhoudt en waar Delfland bij toezicht en

handhaving op let. Delfland heeft de zorgplicht strafrechtelijk toegepast in negen zaken. In zeven zaken heeft dit geleid tot strafbeschikkingen van € 2.000. Bestuursrechtelijk is in vier waarschuwingen verwezen naar de beleidsregel zorgplicht. Omdat deze zaken nog lopen, kan nog niet worden vastgesteld wat zorgplichthandhaving bestuursrechtelijk concreet heeft opgeleverd.

Externe communicatie
In 2025 en 2026 communiceerde Delfland structureel over toezicht en handhaving binnen de glastuinbouw. Op de website van Delfland zijn hierover 49 berichten gepubliceerd. Met deze communicatie informeerde Delfland de sector over regels, toezicht, samenwerking met ketenpartners en de inzet van Delfland. Tegelijkertijd maakte wij duidelijk dat ernstige of structurele overtredingen steviger worden aangepakt. De berichtgeving werd opgepakt door diverse media. Ook gaven samenwerkingspartners aan dat Delfland nadrukkelijker zichtbaar was in het toezicht op de sector.

Intensivering van de samenwerking met ketenpartners
Delfland droeg bij aan kennisuitwisseling en verdere beleidsontwikkeling. Samen met Waterschap Hollandse Delta organiseerde Delfland een landelijk congres over waterkwaliteit en handhaving. Delfland was ook vertegenwoordigd bij het bestuurlijk symposium ‘Waterkwaliteit: oplossingen in de keten’. Daarnaast verzorgde Delfland voor het ministerie van Justitie en Veiligheid een seminar over waterkwaliteit en strafrecht.

**Conclusie en vervolg**
Met de Aanvullende Aanpak Waterkwaliteit heeft Delfland verkend hoe het bestaande handhavingsinstrumentarium binnen de glastuinbouw gerichter en steviger kan worden ingezet. Binnen de aanpak zijn verschillende instrumenten in de praktijk toegepast of verder onderzocht. Deze activiteiten droegen bij aan kennisuitwisseling, verdere beleidsontwikkeling en de verkenning van strafrechtelijke instrumenten, waaronder het ontnemen van wederrechtelijk verkregen voordeel. Een direct effect van de aanpak op naleefgedrag of waterkwaliteit is op basis van deze evaluatie niet aantoonbaar. Naleefgedrag en waterkwaliteit worden door meerdere factoren beïnvloed en controles geven slechts een momentopname.

Delfland borgt onderdelen die in de praktijk goed toepasbaar zijn en waarvan voldoende aanleiding bestaat om aan te nemen dat zij kunnen werken. Daarbij weegt mee of de benodigde inspanning in verhouding staat tot het verwachte resultaat. Deze onderdelen krijgen een plek in de reguliere toezicht- en handhavingspraktijk binnen de glastuinbouw

Het gaat om het toepassen van hogere dwangsommen, het aanspreken van natuurlijke personen in passende casussen, externe communicatie, samenwerking met ketenpartners en het casusgericht toepassen van zorgplichthandhaving.

Zorgplichthandhaving wordt daarbij geleidelijk verder ingebed. Delfland past dit instrument via het strafrechtelijke spoor toe en benut de vastgestelde beleidsregel casusgericht binnen het bestuursrechtelijke spoor. Andere juridisch complexere onderdelen, zoals de aanpak richting verhuurders, worden alleen verder opgepakt als zich daarvoor een passende casus voordoet. Delfland weegt daarbij steeds de juridische mogelijkheden, de uitvoerbaarheid en de beschikbare capaciteit mee.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland,
de secretaris, de dijkgraaf,

ir. P.C. Janssen dr. P.H.W.M. Daverveldt

## Bijlage 1: Overzicht van resultaten en opbrengsten per onderdeel

| Onderdeel | Resultaat | Toelichting |
|---|---|---|
| **Zorgplicht (strafrecht)** | **7 zaken** | De zorgplicht uit artikel 2.11 Bal is strafrechtelijk toegepast. Dit leidde tot strafbeschikkingen van € 2.000. |
| **Zorgplicht (Waterschapsverordening)** | **2 zaken** | Artikel 7.1 van de Waterschapsverordening is strafrechtelijk toegepast. |
| **Zorgplicht (bestuursrecht)** | **4 waarschuwingen** | In vier waarschuwingen is verwezen naar de beleidsregel zorgplicht. De zaken lopen nog. |
| **Natuurlijke persoon aanspreken** | **1 casus** | In één casus is een last onder dwangsom opgelegd aan een natuurlijke persoon. De dwangsom is verbeurd, waarna een invorderingsbesluit is genomen.[1] |
| **Hogere dwangsommen** | **4 dossiers** | Delfland heeft in vier dossiers hogere dwangsommen opgelegd dan daarvoor gebruikelijk was. |
| Niet verbeurd | **3 dossiers** | In deze dossiers zijn dwangsommen tot maximaal € 30.000 niet verbeurd. |
| Wel verbeurd | **1 dossier** | In dit dossier is een last onder dwangsom opgelegd met een dwangsom van € 100.000. De dwangsom is verbeurd, waarna een invorderingsbesluit is genomen.[2] |

[1] De invordering is voortgezet via de deurwaarder, waarna het bedrag is ontvangen.
[2] De invordering is voortgezet via de deurwaarder. Het bedrag is nog niet ontvangen.